

**BESLISSING
VAN DE SANCTIECOMMISSIE VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË**

VAN 28 MEI 2018

**IN DE ZAAK
X**

1 Procedure

1 Bij brief van 11 december 2014 (bijl. 5 bij het verslag van de Auditeur) bezorgt de voorzitter van de Cel voor Financiële Informatieverwerking bij toepassing van de artikelen 35, § 2, en 40 van de dan geldende wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (hierna: Witwaswet 1993) aan de gouverneur van de Nationale Bank van België (hierna: de NBB) een verslag waarin wordt aangegeven dat met betrekking tot door (...) (hierna: de eerste zakenrelatie) en (...) (hierna: de tweede zakenrelatie) bij X (hierna: de kredietinstelling) aangehouden rekeningen bepaalde verrichtingen niet werden gemeld en de vereiste verhoogde waakzaamheid en de verplichting tot verscherpte klantenonderzoeksmatregelen niet werden in acht genomen. Dit zou een inbreuk kunnen opleveren op de artikelen van 12, § 3, 23, 24 en 25 Witwaswet 1993.

2 Als gevolg van deze melding oordeelt het Directiecomité van de NBB (hierna: het Directiecomité) op 3 februari 2015 over ernstige aanwijzingen te beschikken voor het bestaan van een praktijk bij de kredietinstelling die aanleiding kan geven tot het opleggen van een administratieve geldboete. Die feiten kunnen volgens het Directiecomité een inbreuk opleveren op de artikelen van 12, § 3, 23, 24 en 25 Witwaswet 1993.

3 Bij brief van 4 februari 2015 gelast het Directiecomité overeenkomstig artikel 36/9, § 1, van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België (hierna de wet van 22 februari 1998) de Auditeur met een onderzoek ten laste en ten gunste van de kredietinstelling (bijl. 4 bij het verslag van de Auditeur).

4 De Auditeur maakt overeenkomstig artikel 36/9, § 2, van de wet van 22 februari 1998 op 7 november 2017 zijn bevindingen over aan het Directiecomité. De Auditeur was van mening dat het gevoerde onderzoek lastens de kredietinstelling, op wie de Witwaswet 1993 en van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten (hierna: Witwaswet 2017) van toepassing zijn, de volgende inbreuken heeft aangetoond:

m.b.t. de eerste zakenrelatie

- inbreuk 1: de kredietinstelling is niet tegemoet gekomen aan haar identificatieplicht die voortvloeit uit artikel 7, § 1, vijfde lid, Witwaswet 1993, thans artikel 34, § 1, eerste lid, Witwaswet 2017 en uit artikel 11 van het Reglement van de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen van 23 februari 2010 betreffende de voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, goedgekeurd bij koninklijk besluit van 16 maart 2010 (hierna: CBFA-reglement van 23 februari 2010), thans artikel 8, § 1, van het Reglement van de Nationale Bank van België van 21 november 2017 betreffende de voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van het terrorisme, goedgekeurd bij koninklijk besluit van 10 december 2017 (hierna: NBB-reglement van 21 november 2017) door het doel en

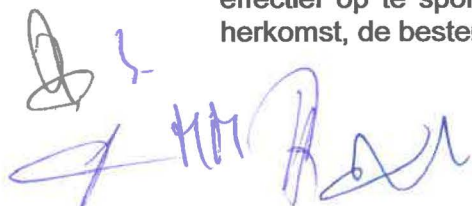

de verwachte aard van de zakenrelatie en de beweegredenen om dergelijke zakenrelatie aan te knopen, niet afdoende te identificeren;

- inbreuk 2: de kredietinstelling is niet tegemoet gekomen aan haar verplichtingen voortvloeiend uit artikel 26 CBFA-reglement van 23 februari 2010, thans artikel 8, § 2, NBB-reglement van 21 november 2017, door bij de toekenning aan de eerste zakenrelatie in 2010 van een risicoprofiel "medium by default" geen afdoend voorafgaand onderzoek te verrichten naar de reputatierisico's verbonden aan het profiel van deze cliënt;
- inbreuk 3: de kredietinstelling heeft artikel 7, § 3, Witwaswet 1993, thans artikel 35, § 1, eerste lid, 2°, Witwaswet 2017 en artikel 30 CBFA-reglement van 23 februari 2010, thans artikel 12 NBB-reglement van 21 november 2017, miskend door haar verplichting tot controle en actualisering van de identificatiegegevens en van het risicoprofiel binnen een termijn bepaald in functie van het risico, die deel uitmaakt van de bestendige waakzaamheidsplicht, niet te zijn nagekomen wat deze zakenrelatie betreft;
- inbreuk 4: de kredietinstelling heeft artikel 16, § 1, eerste zin, Witwaswet 1993, thans artikel 8, § 1, 1°, Witwaswet 2017 miskend door het ontbreken van een doeltreffende procedure die de uitvoering verzekerde van de aanbevelingen van haar AML-unit tot sluiting van de rekening van een cliënt ingeval van vermoedens van witwassen van geld of de financiering van terrorisme;

m.b.t. de tweede zakenrelatie

- inbreuk 5: de kredietinstelling is niet tegemoet gekomen aan haar identificatieverplichting voortvloeiend uit artikel 7, § 1, vijfde lid, Witwaswet 1993, thans artikel 34, § 1, eerste lid, Witwaswet 2017 en artikel 42, § 1, eerste lid, van het Reglement van de Commissie voor Bank-, Financie- en Assurantiewezenen van 27 juli 2004 betreffende de voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, goedgekeurd bij koninklijk besluit van 8 oktober 2004 (hierna: CBFA-reglement van 27 juli 2004), thans artikel 8, § 1 en § 2, NBB-reglement van 21 november 2017, door het doel en de verwachte aard van de zakenrelatie, zowel als particulier en als zelfstandige, niet afdoende te identificeren noch in het kader van de overgangsregeling van artikel 42, § 1, eerste lid, 2°, CBFA-reglement van 27 juli 2004 noch in de loop van de zakenrelatie;
- inbreuk 6: de kredietinstelling heeft artikel 30 CBFA-reglement van 23 februari 2010, thans artikel 35, § 1, eerste lid, 2°, Witwaswet 2017 en artikel 12 NBB-reglement van 21 november 2017 miskend door haar verplichting tot controle en actualisering van het risicoprofiel niet te zijn nagekomen;
- inbreuk 7: de kredietinstelling heeft artikel 14, § 1, eerste lid, Witwaswet 1993, thans artikel 35, § 1, eerste lid, 1°, Witwaswet 2017, en artikel 31, tweede lid, CBFA-reglement van 23 februari 2010, thans artikel 16 NBB-reglement van 21 november 2017 miskend doordat het eerstelijnstoezicht heeft gefaald in het opsporen van verschillende aanwijzingen van het atypisch karakter van een aantal uitgevoerde verrichtingen op de rekeningen van deze zakenrelatie;
- inbreuk 8: de kredietinstelling heeft haar waakzaamheidsverplichting voortvloeiend uit artikel 14, § 1, eerste lid, Witwaswet 1993, thans artikel 35, § 1, eerste lid, 1°, Witwaswet 2017 en artikel 32 CBFA-reglement van 23 februari 2010, thans artikel 17 NBB-reglement van 21 november 2017 miskend doordat de ingestelde regels in het geautomatiseerde transactiemonitoringssysteem van toepassing op internationale verrichtingen, niet hebben toegelaten de atypische kenmerken van de verrichtingen effectief op te sporen op basis van de grootteorde van de bedragen, het land van herkomst, de bestemming van de fondsen of het adres van de opdrachtgever;

- inbreuk 9: de kredietinstelling heeft artikel 16, § 1, eerste zin, Witwaswet 1993, thans artikel 8, § 1, 1°, Witwaswet 2017 miskend door niet te zijn tegemoet gekomen aan haar verplichting om procedures voor communicatie en informatiecentralisatie uit te werken teneinde verrichtingen die verband houden met witwassen van geld of financiering van terrorisme te voorkomen, op te sporen en te verhinderen.

5 Het Directiecomité neemt op 14 november 2017 kennis van het verslag van de Auditeur en het neemt de bevindingen ervan over. Het beslist op grond van artikel 36/10, § 1, van de wet van 22 februari 1998 de Sanctiecommissie van de NBB (hierna, de Sanctiecommissie) te vatten. De Voorzitter van de Sanctiecommissie ontvangt overeenkomstig artikel 36/10, § 4, van de wet van 22 februari 1998 een kennisgeving van de grieven, samen met het onderzoeksverslag, alsook een kopie van de hierna vermelde brief van 20 november 2017 van de Gouverneur van de NBB (hierna: de Gouverneur) aan de kredietinstelling.

6 Bij brief van 20 november 2017 licht de Gouverneur de kredietinstelling in en bezorgt hij een kopie van het verslag van de Auditeur, alsmede een inventaris van de dossierstukken met de mededeling dat een kopie kan worden verkregen van deze stukken.

7 De kredietinstelling bezorgt bij brief van 5 februari 2018 middels haar raadsman haar schriftelijke opmerkingen overeenkomstig artikel 36/11, § 1, van de wet van 22 februari 1998. De Auditeur heeft op 21 februari 2018 een memorie van antwoord ingediend. Bij brief van 9 maart 2018 heeft de raadsman van de kredietinstelling gemeld geen memorie van wederantwoord te zullen indienen.

8 Op 23 april 2018 vindt op de maatschappelijke de zetel van de NBB de door artikel 36/11, § 3, van de wet van 22 februari 1998 bedoelde hoorzitting plaats. De Sanctiecommissie in haar volledige samenstelling hoorde:

- (...), Auditeur, die het verslag heeft toegelicht;
- de vertegenwoordiger van het Directiecomité, dienstchef (...), die zich aansluit bij de in het verslag van de Auditeur gemaakte kwalificaties van de feiten en vraagt dat de Sanctiecommissie een administratieve geldboete van 550.000 euro zou opleggen en de niet-nominatieve bekendmaking van de beslissing zou bevelen;
- de kredietinstelling, vertegenwoordigd door (...), advocaat bij de balie te (...), bijgestaan door (...) van de kredietinstelling. De kredietinstelling heeft de feiten zoals geschetst in het verslag van de Auditeur, alsmede hun kwalificatie en de ernst van de feiten niet betwist. Zij heeft gewezen op de door haar verleende medewerking met het onderzoek en de betoonde transparantie, alsook op de talrijke verbeteringen die de kredietinstelling in haar werking heeft doorgevoerd en nog steeds doorvoert. Er werd gevraagd bij het bepalen van de administratieve geldboete mild te zijn en de bekendmaking niet-nominatief te bevelen.

De aanwezigen konden repliceren. De kredietinstelling had de gelegenheid om als laatste het woord te nemen.

2 Relevante feitelijke gegevens en beoordeling van de grieven

2.1 M.b.t. de eerste zakenrelatie

9 De aan de kredietinstelling verweten inbreuken 1 tot en met 4 houden verband met de opvolging door de kredietinstelling van de eerste zakenrelatie tussen 1 januari 2010 en 23 februari 2012.

10 Deze zakenrelatie is geboren in Libië, was woonachtig te Tripoli en had de Libanese nationaliteit. Hij was een neef van de toenmalige leider van Libië en zou een nauwe relatie hebben gehad met twee zonen van deze leider. De relatie met de betrokkene is gestart door de opening van een zichtrekening op 23 september 2005. Gedurende de onderzochte periode gebeurden erop deze rekening slechts twee transacties: een overdracht vanuit Dubai voor 50.000,00 EUR en een afname in speciën voor 5.000,00 EUR op 2 augustus 2011.

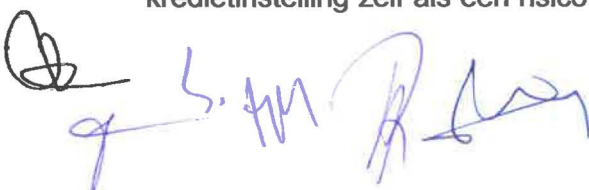
11 Bij het aangaan van de eerste zakenrelatie werd enkel melding gemaakt van de intentie van de cliënt om de rekening te gebruiken voor het innen van commissies op documentaire kredieten. De kredietinstelling beschikte over geen enkele informatie over de rol van deze zakenrelatie in het kader van dergelijke verrichtingen noch over hoe zijn tussenkomst het innen van commissies zou verantwoorden. De precieze aard van zijn professionele activiteiten, de economische aard van de achterliggende activiteiten, wie in deze context de zogenaamde commissies zou uitbetalen of de grootteorde van de bedragen waren evenmin gekend. De kredietinstelling had geen duidelijk zicht op de beweegredenen van deze zakenrelatie om als niet-resident een rekening te openen in België, noch wist ze of hij professionele of economische activiteiten in België wilde ontwikkelen en desgevallend van welke aard.

12 Hoewel de AML-unit de eerste zakenrelatie had bestempeld als een cliënt die een verhoogde waakzaamheid vereiste wegens zijn familiale band met de toenmalige Libische leider, heeft dit de kredietinstelling niet ertoe aangezet om initiatieven te nemen teneinde meer informatie te verkrijgen die zou hebben toegelaten het doel en de aard van relatie met deze cliënt, alsook zijn beweegredenen voor het aangaan van een relatie met de kredietinstelling, afdoende te identificeren.

13 *De inbreuk 1 staat dan ook vast lastens de kredietinstelling.*

14 Gelet op de familiale band tussen deze zakenrelatie en de toenmalige leider van Libië werd bij de acceptatie van deze cliënt in september 2005 een non-routine acceptatieprocedure toegepast. De analyse van de AML-unit van de kredietinstelling heeft geleid tot een positief advies wat de acceptatie van deze zakenrelatie betreft, maar met de bijzondere instructie aan het agentschap om een verhoogde waakzaamheid aan de dag te leggen. De kredietinstelling is in 2010 overgegaan tot de toekenning van een risicoprofiel aan haar bestaande cliënten op basis van een niet-geautomatiseerd systeem. Aan de bestaande cliënten werd toen het standaardrisicoprofiel "medium" toegekend. Dit standaardprofiel werd "by default" toegekend in zoverre er geen tegenindicaties waren die tot de verhoging van het "by default" toegekende risicoprofiel "medium" moesten leiden.

15 Aan deze zakenrelatie werd dus in 2010 het standaardrisicoprofiel "medium by default" toegekend, terwijl er op dat ogenblik nochtans risicofactoren aanwezig waren in het dossier die op een verhoogd risicoprofiel hadden moeten wijzen: het feit dat de zakenrelatie een niet-resident was zonder gekende economische activiteit in België, situatie die door de kredietinstelling zelf als een risicofactor wordt bestempeld in haar procedures; het feit dat de

kredietinstelling niet in het bezit was van concrete informatie met betrekking tot het doel en de aard van de zakenrelatie; de verhoogde waakzaamheid die in september 2005 door Compliance aan het kantoor bij het aangaan van de relatie was opgelegd omwille van de familiale band van de zakenrelatie met de toenmalige leider van Libië.

16 *De inbreuk 2 is dan ook aangetoond lastens de kredietinstelling.*

17 De kredietinstelling is tijdens de onderzochte periode nooit overgegaan tot de controle en de actualisering van de identificatiegegevens van de eerste zakenrelatie inclusief het doel en de aard van die relatie, noch van de gegevens met betrekking tot het risicoprofiel ondanks het door de kredietinstelling zelf geëvalueerde verhoogde risico. Volgens de binnen de kredietinstelling geldende procedures had dit gegeven tot de uitoefening van een verscherpte waakzaamheid moeten leiden en dit gedurende de gehele duur van de zakenrelatie.

18 Tijdens de onderzochte periode hebben zich gebeurtenissen voorgedaan die aanleiding hadden moeten geven tot een kritische analyse van de reeds aangenomen aanwijzingen voor een verhoogd risicoprofiel van deze zakenrelatie en bijgevolg tot een actualisering. Zo werd op 2 augustus 2011 door de zakenrelatie 5.000,00 EUR in speciën opgenomen zonder dat blijkbaar een kopie van een geldig paspoort werd genomen. Het paspoort van de betrokkene dat bij het begin van de relatie werd gebruikt, was nochtans sinds 11 december 2008 vervallen. De verrichting kon dus worden uitgevoerd zonder dat identificatiedocumenten werden gevraagd. Bijgevolg blijkt dat de kredietinstelling niet over actuele identificatiegegevens van de zakenrelatie beschikte en dat van dit contact met de cliënt geen gebruik werd gemaakt om bijkomende informatie in te winnen betreffende de aard en het doel van de zakenrelatie. Bovendien blijken de in maart 2011 door de Europese Raad genomen beperkende maatregelen met betrekking tot personen, entiteiten en lichamen in Libië niet te hebben geleid tot een controle door de kredietinstelling van de cliëntengegevens van deze zakenrelatie ondanks zijn residentie in Libië. Dit zou nochtans mogen worden verwacht van een redelijk zorgvuldig handelende kredietinstelling met betrekking tot een zakenrelatie met een Libische residentie en de Libanese nationaliteit na de inwerkingtreding van die maatregelen. Die controle zou gelet op de band tussen de zakenrelatie en de Libische leider en de gebrekkige beschikbare gegevens over de aard van zijn professionele activiteiten moeten leiden tot een herevaluatie van het risicoprofiel. Daarbij is nog aan te stippen dat de kredietinstelling reeds in 2010 Libië en Libanon beschouwde als landen met een hoge risicofactor.

19 *Bijgevolg staat vast dat de kredietinstelling de inbreuk 3 heeft gepleegd.*

20 Hoewel de AML-unit van de kredietinstelling op 27 februari 2012 aan het domiciliekantoor de aanbeveling gaf de rekening van deze zakenrelatie af te sluiten, bleek op 25 april 2016 die rekening nog niet te zijn afgesloten. De aangetekende zending tot opzegging werd wel verstuurd, maar kwam onbezorgd terug met de melding van "onvoldoende adres". Tijdens de onderzochte periode bestond er binnen de kredietinstelling geen formeel systeem om de uitvoering van de aanbeveling van de AML-unit met betrekking tot het afsluiten van een rekening op te volgen.

20 *De inbreuk 4 is dan ook aangetoond lastens de kredietinstelling.*

2.2 M.b.t. de tweede zakenrelatie

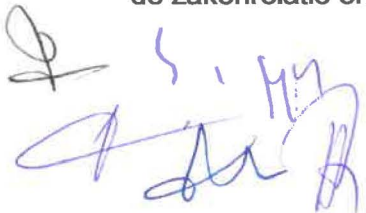
21 De aan de kredietinstelling verweten inbreuken 5 tot en met 9 houden verband met de opvolging door de kredietinstelling van de tweede zakenrelatie tussen 1 januari 2010 en 23 april 2012.

22 Het eerste contact met deze zakenrelatie dateert van 31 maart 1992. In de periode van 31 maart 1982 tot en met 29 november 2006 opende de betrokkene meerdere rekeningen bij de kredietinstelling waaronder een gemeenschappelijke rekening met zijn echtgenote voor privégebruik en een professionele zichtrekening in EUR en in USD. De betrokkene was ook volmachthouder van andere rekeningen op naam van vennootschappen waarvan hij bestuurder was, maar enkel de gemeenschappelijke zichtrekening en de professionele rekening als zelfstandige hebben het voorwerp gevormd van het onderzoek.

23 Uit het onderzoek is gebleken dat tijdens de onderzochte periode een aantal binnenkomende internationale overschrijvingen voor grote bedragen plaatsvonden, waarvan sommige oorspronkelijk in vreemde munten, alsook uitgaande nationale en internationale overschrijvingen in grote bedragen in EUR en in USD, zowel op de gemeenschappelijke zichtrekening als op de professionele rekening. Het betreft meer bepaald:

- wat betreft de binnenkomende internationale overschrijvingen: negen verrichtingen voor een totaal bedrag van 1.111.388,00 EUR, waarvan vijf binnenkomende overschrijvingen voor een totaal bedrag van 782.113,00 EUR in opdracht van het Dubaïse bijkantoor van een vennootschap waarvan de tweede zakenrelatie zaakvoerder is, drie binnenkomende overschrijvingen voor een totaal bedrag van 227.396,00 EUR in opdracht van de eerste zakenrelatie, een binnenkomende overschrijving voor een bedrag van 101.879,00 EUR in opdracht van een vennootschap met als vermelding "protection vest 1020 units" en ten slotte twee internationale overschrijvingen voor een totaal bedrag van 870.000 USD in opdracht van de eerste zakenrelatie;
- twee uitgaande internationale overschrijvingen op de professionele zichtrekening (USD) voor een totaal bedrag van 881.014 USD, waarvan één naar een in Dubai gevestigde firma voor 797.400 USD en een in het kader van een documentair krediet aan de Chinese leverancier voor 83.514 USD voor de levering van "protection vest 1020 units – (...)".

24 De kredietinstelling kon geen documentatie voorleggen waaruit blijkt wat het doel en de aard was van de tweede zakenrelatie in zijn hoedanigheid van particulier en dus met betrekking tot de in 2002 op zijn naam en die van zijn echtgenote geopende gemeenschappelijk zichtrekening. Het cliëntendossier omvatte met betrekking tot de zichtrekening voor professioneel gebruik (in EUR en USD) geen informatie over het doel en de aard van de zakenrelatie. Er werd geen informatie ingewonnen over de aard van de professionele activiteiten van de betrokkene hoewel deze informatie van belang is om inzicht te verschaffen over zijn beweegredenen bij het gebruik van deze professionele rekening en om het gebruikelijke karakter van de verrichtingen te beoordelen wat de omvang van de bedragen of de herkomst van de fondsen betreft. Het is pas naar aanleiding van het AML-dossier in februari 2012 dat werd vermeld dat deze zakenrelatie in zijn hoedanigheid van zelfstandige een groothandel in consumentenartikelen exploiteerde. De kredietinstelling beschikte niet over informatie betreffende het type artikelen dat het voorwerp uitmaakte van deze activiteit. Ook bij de opening in 2006 van het sub-compartiment in USD van de professionele zichtrekening werd geen informatie ingewonnen over de aard en het doel van de zakenrelatie en de beweegredenen van de betrokkene.

25 Het staat dan ook vast dat de kredietinstelling de inbreuk 5 heeft gepleegd.

26 De kredietinstelling is na het toekennen van het standaard risicoprofiel “*medium by default*” in 2010 aan deze zakenrelatie nooit overgegaan tot de controle en de actualisering van de gegevens die betrekking hebben op het risicoprofiel van de betrokkene in de onderzochte periode. In die periode hebben zich nochtans een aantal omstandigheden voorgedaan die voor de kredietinstelling hadden moeten werken als een aanwijzing dat het formele risicoprofiel van de betrokkene diende te worden gewijzigd: een aantal atypische verrichtingen op de rekeningen van de betrokkene; het feit dat de kredietinstelling niet in het bezit was van concrete informatie met betrekking tot het doel en de aard van de cliëntenrelatie en geen zicht had op de beweegredenen om een relatie aan te gaan met de kredietinstelling zowel als particulier en als zelfstandige; het feit dat er meerdere transacties plaatsvonden tussen de rekening van deze zakenrelatie en de rekeningen van zijn vennootschappen die actief waren in de gevoelige sector van de internationale verkoop van tweedehandswagens.

27 Bijgevolg blijkt ook de inbreuk 6 afdoende lastens de kredietinstelling.

28 Uit het onderzoek blijkt dat er verschillende aanwijzingen waren die het atypisch karakter aantoonde van een aantal uitgevoerde verrichtingen op de rekening van de tweede zakenrelatie: de grootteorde van de bedragen zowel van inkomende als uitgaande overschrijvingen (in EUR en in USD); de internationale overschrijvingen vanuit en naar een land (Dubai) dat als een taks haven wordt beschouwd; de uitgaande internationale overschrijving naar een land (China) dat door de kredietinstelling zelf als een hoog risico-land wordt bestempeld; het feit dat de professionele zichtrekening (in EUR) van de tweede zakenrelatie uitsluitend werd gecrediteerd met kredietverrichtingen van een opdrachtgever met adres in Dubai en een andere met adres in Libië.

29 Het eerstelijnsstoezicht van de kredietinstelling heeft het atypisch karakter van de verrichtingen op de rekening van deze zakenrelatie niet opgespoord hoewel vijf van deze overschrijvingen met de tussenkomst van de eerstelijnsmedewerkers van de kredietinstelling werden uitgevoerd: drie uitgaande binnenlandse overschrijvingen vanuit de gemeenschappelijke rekening van het echtpaar voor een totaal bedrag van 586.786,00 EUR, een uitgaande buitenlandse overschrijving van 797.500 USD vanuit de professionele zichtrekening met een begunstigde in Dubai; een uitgaande buitenlandse overschrijving van 83.514 USD vanuit de professionele rekening met een begunstigde in China ter uitvoering van een documentair krediet in verband met de aankoop van “*protection vests*”.

30 Geen enkele van deze overschrijvingen heeft aanleiding gegeven tot een kritische analyse van de herkomst van de gedebiteerde fondsen uit de rekeningen van de zakenrelatie: voorafgaand aan de overschrijving van 585.876,00 EUR werd wel een gelijk bedrag vanuit Dubai gestort en een bedrag van 870.000 USD werd, minder dan één maand voor de overschrijving van 797.500 USD naar Dubai, op de professionele rekening gestort in twee verrichtingen.

31 Noch de grootteorde van deze verrichtingen noch de economische grondslag of legitimiteit van de verrichtingen met een fiscaal paradijs (Dubai) of een hoog risico-land (China) en bijgevolg hun gebruikelijke karakter gelet op de kennis die de kredietinstelling had van deze zakenrelatie, werden bovendien in vraag gesteld door de eerstelijnsmedewerkers die betrokken waren bij de uitvoering ervan.

32 Het feit dat deze zakenrelatie ook een commercial banking cliënt was, leek in de ogen van de eerstelijnsmedewerkers van de kredietinstelling een voldoende verantwoording te zijn

voor de verrichtingen uitgevoerd van de rekeningen van de zakenrelatie als particulier en als zelfstandige. Zijn vennootschappen waren nochtans actief in de handel in tweedehandsvoertuigen, sector die in de eerstelijnsprocedure van de kredietinstelling zelf als integriteitsgevoelig wordt beschreven, wat dan ook in de benadering van de eerstelijnsmedewerkers tot een grotere waakzaamheid had moeten leiden ten aanzien van de verrichtingen van de zakenrelatie op andere rekeningen dan deze van zijn vennootschappen. Het atypisch karakter van de ingevoerde goederen in het kader van het documentair krediet ("protection vests") voor een cliënt die blijkbaar actief was in de import-export van tweedehandswagens, had ook moeten worden onderzocht.

33 Uit het onderzoek blijkt bovendien dat de eerstelijnsmedewerkers een vage en onvoldoende kennis hadden van de aard en het doel van de zakenrelatie als particulier en als zelfstandige. In het bijzonder was de aard van zijn professionele activiteiten als zelfstandige en bijgevolg de herkomst van zijn gelden hen onbekend. Er blijkt eveneens geen afdoende afgescheiden zicht te zijn op de bancaire activiteiten van de vennootschappen van de betrokkene en zijn activiteiten als particulier en zelfstandige.

34 Bovendien was er onduidelijkheid onder de eerstelijnsmedewerkers over wie de verantwoordelijkheid droeg voor het opvolgen als relatiebeheerder van de zakenrelatie.

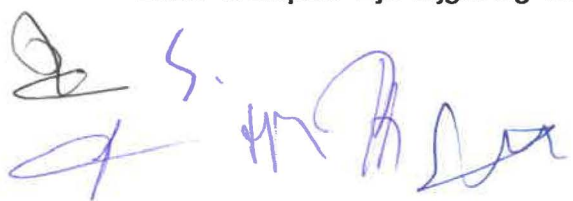
35 *Gelet op al die gegevens staat de inbreuk 7 lastens de kredietinstelling vast.*

36 Het tweedelijnsstoezicht van de kredietinstelling heeft het atypisch karakter van de verrichtingen op de rekeningen van deze zakenrelatie evenmin opgespoord. Geen enkele regel in het geautomatiseerde transactiemonitoringssysteem van de kredietinstelling heeft een alarm gegenereerd naar aanleiding van de uitgevoerde verrichtingen in de onderzochte periode.

37 De ingestelde regels van toepassing op internationale verrichtingen hebben niet toegelaten de voormelde atypische kenmerken van de verrichtingen effectief op te sporen noch op basis van de grootteorde van de bedragen noch op basis van het land van herkomst of van bestemming van de fondsen noch op basis van het adres van de opdrachtgever.

38 Het feit dat de kwalificatie "professionelen en kleine ondernemingen" op cliëntbasis werd toegekend voor cliënten die zowel als particulier en als zelfstandige bij de kredietinstelling rekeningen aanhouden, heeft tot gevolg dat hogere drempels werden toegepast voor het detecteren van atypische verrichtingen uitgevoerd als particulier. Daardoor werkt het tweedelijnsstoezichtstelsel ten opzichte van de verrichtingen op de rekening als particulier van dergelijke cliënten niet voldoende discriminerend.

39 De gehanteerde drempels bij de definitie van de regels bedoeld om atypische internationale verrichtingen op een "professionelen en kleine onderneming"-rekening te detecteren, waren bovendien vrij hoog: voor de internationale verrichtingen vanuit of naar een taks haven (Dubai) gold een drempel van 750.000,00 EUR (op zeven dagen-basis); voor de internationale verrichtingen vanuit of naar een hoog risico-land (Libië en China) gold een drempel van 375.000,00 EUR (op zeven dagen-basis); op internationale verrichtingen vanuit of naar andere landen dan taks havens of een hoog risico-land gold een drempel van 750.000,00 EUR (op zeven dagen-basis). De hoogte van deze drempels staat niet in verhouding tot het type verrichting, namelijk verrichtingen met taks havens of een hoog risico-land waaronder een land dat het voorwerp uitmaakt van Europese beperkende maatregelen of de aard van het cliënteel dat voornoemde regels wordt geacht op te sporen. Deze drempels zijn bijgevolg niet afdoende ingesteld en verfijnd met als gevolg dat het

geautomatiseerde transactiemonitoringssysteem wat de geviseerde verrichtingen betreft is tekortgeschoten en ineffectief is gebleven.

40 De controle via het geautomatiseerde transactiemonitoringssysteem van het adres van de persoon die de fondsen effectief heeft verzonden via een internationale overschrijving op basis van de BIC-code van de kredietinstelling die de internationale overschrijving voor deze verzender uitvoert, namelijk de bank die op een SWIFT-bericht als de zender wordt vermeld, laat niet toe een verzender woonachtig in een hoog risico-land op te sporen.

41 Ten slotte heeft de ex-ante filteringsapplicatie, die door de kredietinstelling uitgevoerde internationale betalingen aftoetst aan internationale beperkende bepalingen, weliswaar een aantal alarmen gegenereerd omwille van de vermelding Tripoli, maar werden deze alarmen door Compliance-AML als vals positief gekwalificeerd, zonder evenwel een inhoudelijke motivering.

42 Daaruit volgt dan ook dat bewezen is dat de kredietinstelling de inbreuk 8 heeft gepleegd.

43 De kredietinstelling heeft op vraag van de zakenrelatie een documentair krediet geopend ten gunste van een Chinese vennootschap (...) ter betaling van de aankoop door de zakenrelatie van 1.020 kogelvrije vesten voor een bedrag 83.514 USD.

44 De toepassing van het beleid van de kredietinstelling op de opening van dit documentair krediet heeft het opsporen van de aankoop van materiaal voor ordehandhaving door een cliënt die als zelfstandige een groothandel in consumentenartikelen exploiteerde bij een Chinese vennootschap wier activiteiten bestaan uit de verkoop van kogelvrije uitrustingen, niet toegelaten.

45 Bovenop de analyse van de aanvraag aan de hand van de KYC-regel, worden de gefinancierde goederen en het land van bestemming bij een dergelijke verrichting door toepassing het voornoemde beleid geanalyseerd in het licht van de volgende aspecten: het geografisch aspect van de transactie, het gefinancierde goed, de tegenpartijen van de kredietinstelling en het risico van witwassen, corruptie en andere fraude.

46 Met betrekking tot het voormelde documentair krediet heeft die analyse niet geleid tot de identificatie van de gefinancierde kogelvrije vesten als materiaal voor ordehandhaving overeenkomstig het door de kredietinstelling gehanteerde begrip. Een eenvoudige opzoeking op het internet had nochtans volstaan om vast te stellen dat de leverancier van de door de zakenrelatie aangekochte goederen, namelijk de voormelde Chinese vennootschap, voornamelijk kogelvrije uitrustingen verkoopt.

47 De kredietinstelling is wat betreft het land van bestemming van de bedoelde verrichting van oordeel dat dit België was omdat de gekochte goederen in België werden geleverd. Er dient evenwel te worden opgemerkt dat volgens het beleid van de kredietinstelling China, het land van de handelspartner van de zakenrelatie, wel onder de landen en gebieden valt die uitgesloten zijn van de bewapeningstransacties. Volgens de kredietinstelling moet er bij de analyse van het land van bestemming enkel oog zijn voor het land van levering of invoer van de militaire goederen *in casu* België. Dit betekent dat de lijst van uitgesloten of gevoelige landen enkel van enig nut is bij een documentair krediet dat betrekking heeft op de verkoop of uitvoer door een cliënt van de kredietinstelling van militaire goederen aan of naar een dergelijk land, maar dat die zonder uitwerking blijft zodra de verrichting betrekking heeft op de aankoop of invoer in België van militaire goederen door één van haar cliënten zelfs als die goederen vanuit een uitgesloten of gevoelig land naar België zijn uitgevoerd.

48 Er werd niet nagekeken of de financiering van kogelvrije vesten gebruikelijk was gelet op de kennis, het profiel en de activiteiten van de cliënt dan wel of hij over de vereiste vergunning beschikte om dergelijke goederen in te voeren.

49 Ondanks de aanbeveling van de AML-unit van 23 april 2012 werd de professionele zichtrekening van deze zakenrelatie niet afgesloten. Er bestond binnen de kredietinstelling geen formeel systeem om de uitvoering van de aanbevelingen van de AML-unit op te volgen.

50 Aldus blijkt ten slotte dat lastens de kredietinstelling ook de inbreuk 9 is aangetoond.

2.3 Wijziging toepasselijke regelgeving

51 De Sanctiecommissie stelt met verwijzing naar de in de randnummer 4 vermelde wetsbepalingen vast dat deze negen inbreuken zowel ten tijde van de feiten als op de datum van deze beslissing sanctioneerbaar waren en zijn, waarbij de Sanctiecommissie toepassing maakt van de voor de kredietinstelling meest gunstige bepalingen.

3 De op te leggen administratieve geldboete

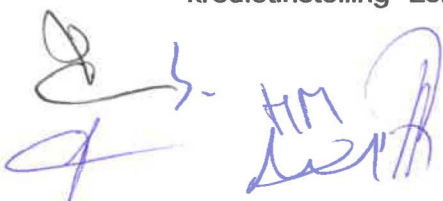
52 Op het ogenblik van het plegen van deze inbreuken kon aan de kredietinstelling krachtens artikel 40, eerste lid, 2°, Witwaswet 1993 voor deze inbreuken een administratieve geldboete van 250,00 EUR tot 1.250.000,00 worden opgelegd. Voor deze inbreuken kan thans een administratieve geldboete worden opgelegd krachtens artikel 132 Witwaswet 2017 van minimum 10.000,00 euro en maximum 10 % van de jaarlijkse omzet van het voorbije boekjaar. De Sanctiecommissie past de voor de kredietinstelling meest gunstige bepaling toe en dat is die waarin artikel 40, eerste lid, 2°, Witwaswet 1993 voorziet.

53 De vertegenwoordiger van het Directiecomité wees ter rechtvaardiging van de gevorderde administratieve geldboete van 550.000 euro onder meer op de aard, de duur en de ernst van de vastgestelde inbreuken.

54 Bij het bepalen van het bedrag van de aan de kredietinstelling op te leggen administratieve geldboete dient de Sanctiecommissie overeenkomstig artikel 36/11, § 4, van de wet van 22 februari 1998 rekening te houden met de ernst van de inbreuken en met de voordelen of de winst die uit deze inbreuken is behaald.

55 De Sanctiecommissie neemt bij het bepalen van het bedrag van de op te leggen administratieve geldboete de volgende elementen in aanmerking:

- de naleving van de door de overtreden regelgeving voorgeschreven verplichtingen is noodzakelijk om de soliditeit en de integriteit van het financiële stelsel te beschermen en bij te dragen tot de bestrijding van het witwassen van geld;
- de door de kredietinstelling en haar aangestelden uit te voeren controles zijn essentieel zijn voor elke methode van witwaspreventie;
- de vastgestelde tekortkomingen, die zich zowel situeren op het niveau van het eerstelijnstoezicht als op dit van het tweedelijnstoezicht, zijn niet alleen een gevolg van occasionele fouten van individuele personeelsleden, maar tonen ook gebreken aan in het uitwerken, implementeren en opvolgen door de kredietinstelling van regels die een handelen in overeenstemming met de regelgeving moeten garanderen;
- het aantal en de duur van de vastgestelde inbreuken;
- het bedrag van de geldboete moet voldoende afschrikwekkend zijn teneinde aan de kredietinstelling zelf, haar personeelsleden en gelijkaardige instellingen en hun

- personeelsleden voldoende duidelijk te maken dat tekortkomingen op het vlak van de deze regelgeving niet kunnen worden getolereerd;
- de financiële draagkracht van de kredietinstelling;
 - de voordelen die de kredietinstelling uit de vastgestelde inbreuken heeft behaald (het behoud van de twee cliënten gedurende een zekere periode en de kostenbesparing door het niet voorzien in gepaste maatregelen), voordelen die evenwel vrij beperkt lijken te zijn;
 - de afwezigheid van aanwijzingen voor enig bedrieglijk opzet bij de kredietinstelling of haar personeelsleden;
 - de medewerking die de kredietinstelling bij het onderzoek heeft verleend;
 - de kredietinstelling heeft sinds het onderzoek voortdurend haar werkprocessen aangepast en meerdere verbetertrajecten ontworpen, geïmplementeerd en opgevolgd en zij blijft dit ook doen. Zowel in de schriftelijke opmerkingen op het voorontwerp van het verslag van de auditeur (bijl. 137 bij het verslag van de Auditeur), als in schriftelijke opmerkingen met betrekking tot de grieven van het Directiecomité van 5 februari 2018, als in de uiteenzetting op de hoorzitting door haar vertegenwoordigers, heeft de kredietinstelling op gedetailleerde wijze en met stavende documenten uiteengezet welke inspanningen zij reeds heeft geleverd, levert en nog zal leveren met betrekking tot elk van de vastgestelde grieven.

56 Gelet op die elementen is volgens de Sanctiecommissie een administratieve geldboete van 300.000 euro passend.

4 De bekendmaking van de beslissing

57 Artikel 36/11, § 6, eerste lid, van de wet van 22 februari 1998 bepaalt dat de beslissingen van de Sanctiecommissie nominatief worden bekend gemaakt op de website van de NBB en dit voor een duur van minstens vijf jaar, tenzij deze bekendmaking de financiële stabiliteit of een lopend strafrechtelijk onderzoek of een lopende strafrechtelijke procedure dreigt in het gedrang te brengen of een onevenredig nadeel dreigt te berokkenen aan de betrokken personen of aan de instellingen waartoe ze behoren. In dat geval wordt de beslissing niet-nominatief bekend gemaakt op de website van de NBB.

58 Er moet worden ingegaan op de vraag van de kredietinstelling en de vertegenwoordiger van het Directiecomité om de voorliggende beslissing enkel niet-nominatief bekend te maken op de website van de NBB, aangezien een nominatieve bekendmaking de kredietinstelling een onevenredig nadeel zou berokkenen.

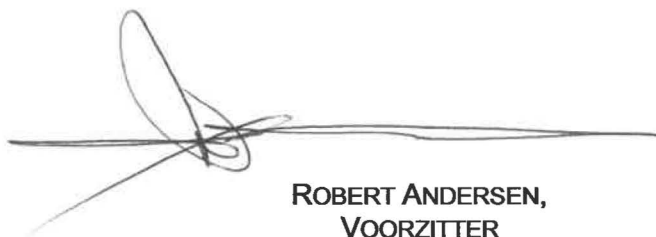

BESLISSING

De Sanctiecommissie van de Nationale Bank van België, na beraadslaging in haar voltallige samenstelling,

- stelt vast dat X de inbreuken 1 tot en met 9, zoals hierboven omschreven, heeft gepleegd;
- legt voor al die inbreuken samen aan X een administratieve geldboete op van 300.000 euro;
- zegt dat deze beslissing op niet-nominatieve wijze zal worden bekend gemaakt op de website van de Nationale Bank van België;
- zegt dat deze beslissing overeenkomstig artikel 36/11, § 5, van de wet van 22 februari 1998 per aangetekende brief aan X zal worden betekend en die kennisgevingsbrief melding zal maken van de in die bepaling vermelde gegevens;
- zegt dat deze beslissing overeenkomstig artikel 36/11, § 6, derde lid, van de wet van 22 februari 1998 aan het Directiecomité van de Nationale Bank van België zal worden meegedeeld.

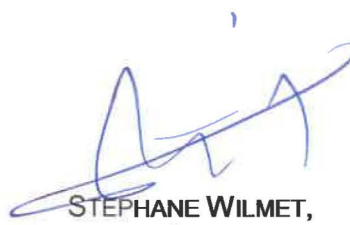
Brussel, 28 mei 2018.

ROBERT ANDERSEN,
VOORZITTER

FILIP VAN VOLSEM,
LID

STÉPHANE WILMET,
LID

DIRK SCHOETERS,
LID

HERMAN MATTHIJS,
LID

HENRI BARTHOLOMEEUSEN
LID